

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในการประเมินผล
การเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของครูในการ
ประเมินผลการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในการประเมินผลการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการ
ประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533 ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคม ความเจริญ
ก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดหลักการในการประเมินผลการเรียน
ให้สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน ในเรื่อง
เกณฑ์และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วย
การเรียน การคิดจำนวนหน่วยการเรียนให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และประเมิน
ผลการเรียน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา ประเมินผลเพื่อ
ปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน

ในระยะที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ในโรงเรียนที่เลือกเป็นกรณีศึกษา
พบว่า การประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีหลายลักษณะ คือ มีทั้งการประเมินผล
ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การประเมินผลมีลักษณะที่ปรนัย (Objective) และ อัตนัย
(Subjective) ซึ่งพฤติกรรมของครูที่จะกล่าวถึง จำนวนก็ได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน
 - 1.1 การประเมินผลรายจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 1.2 การประเมินผลกลางภาคเรียน
 - 1.3 การประเมินผลด้านจิตพิสัย
2. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน คือ การประเมินผลปลายภาคเรียน

รายละเอียดของพฤติกรรมของครูในการประเมินผลการเรียน จากการสังเกตและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการแล้วฉบับที่ข้อมูล และจากแบบสอบถามโดยนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปเป็นเพื่อตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือได้ โดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือ การตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลที่จะนำมาพิจารณาจากหลาย ๆ แหล่ง ทั้งจากแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล โดยข้อมูลเหล่านี้มีลักษณะเป็นข้อความเชิงบรรยาย (Descriptive) วิเคราะห์โดยจัดแยกข้อมูลตามพฤติกรรมของครูที่ใช้ตีความหมายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ สร้างข้อสรุปโดยวิธีอุปนัย ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1.1 การประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้

จากการสังเกต พบว่า ครูส่วนมากจะดำเนินการสอนตามปฏิทินของฝ่ายวิชาการ คือ ช่วงเดือนกรกฎาคม ก่อนสอบกลางภาค จะสอบเก็บคะแนน ครั้งที่ 1 และหลังจากสอบกลางภาคไประยะหนึ่ง านเดือนกันยายน เป็นการสอบเก็บคะแนนครั้งที่ 2 แต่ละรายวิชาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะสอบจุดประสงค์ใดบ้าง การจัดที่นั่งสอบ ให้นักเรียนนั่งสอบตามสบาย แต่แยกโต๊ะกันไม่คุยกัน ไม่สอบถามกัน ครูจะอยู่ควบคุมนักเรียนขณะสอบ และรายวิชาที่สอบภาคปฏิบัติ จะใช้วิธีสอบทีละคน นักเรียนที่ยังไม่สอบก็จะใช้เวลาที่มีอยู่ฝึกทักษะของตนเอง รอให้ถึงเลขที่ของตนครูก็จะเรียกไปสอบ เช่น รายวิชาบิณฑุญ์ ฟุตบอล สำหรับรายวิชา ง 014 ครูจะดูจากผลการปฏิบัติงานของนักเรียน แล้วให้คะแนน แต่ครูส่วนมากไม่ได้แจ้งผลการสอบ ให้นักเรียนทราบ เพราะมีเหตุผลหลายอย่าง แต่ครูบางคนเมื่อสอบแล้วผลปรากฏว่า นักเรียนส่วนมากทำไม่ได้ ก็จะให้นักเรียนทำข้อสอบชุดใหม่ ถ้าคะแนนดี ก็ให้นำคะแนนชุดหลังไปลงเป็นคะแนนเก็บให้แก่นักเรียน สำหรับรายวิชาที่สอบภาคปฏิบัตินักเรียน

ขนาดที่แอมมาตูดอนครุหัทคะแนนเพื่อน ๆ ที่กำลังสอบ ก็จะทำราบ ครูจะไม่ค่อยแจ้งผล ให้นักเรียนทราบความสามารถของตนเอง ว่าควรจะได้คะแนนเท่าใดในแต่ละทักษะที่สอบไป การสอบรายจุดประสงค์ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นี้การนิเทศและติดตามผลยังทำไม่ต่อเนื่อง ถ้าครูขนาดที่ยังไม่พอใจผลลงคะแนนให้นักเรียน ก็จะทำช่วงก่อนสอบปลายภาค ดังนั้นนักเรียนจึงได้คะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนเก็บของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

รหัสวิชา	คะแนนเต็ม	ช่วงคะแนนที่ได้ สอบครั้งที่ 1	ช่วงคะแนนที่ได้ สอบครั้งที่ 2
ค 101	10	3-9	5-8
ท 101	10	6-13	6-13
ส 101	10	3-9	4-8
ศ 101	15	8-14	0-15
ว 101	10	5-8	5-8
ง 011	15	7-13	13-15
พ 021	20	16-18	8-20
ว 011	10	6-10	6-9
ค 031	10	7-9	6-8
อ 011	10	1-8	2-8
ส 018	10	4-9	4-10
พ 101	20	15-18	8-19
ส 071	10	3-8	5-9
ง 014	15	7-15	12-15
พ 011	15	6-12	9-14

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนได้คะแนนเก็บก่อนข้างสูงในรายวิชา พ 021 พ 101, ศ 101, ค 031, ว 011 เพราะรายวิชาเหล่านี้นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียน เพราะมีพื้นฐานในการเรียนและชอบใช้เวลาว่างมาฝึกทักษะอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะวิชา พ 021 ฟุตบอล พ 101 ยืดหยุ่น ว 011 ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์หลากหลาย นอกจากนี้ครูผู้สอนยังเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ การทำให้คะแนนเองเป็นส่วนใหญ่ รายวิชาเหล่านี้นักเรียนไม่มีโอกาสได้ระดับผลการเรียนเป็น " 0 "

1.2 การประเมินผลกลางภาคเรียน

การประเมินผลกลางภาคเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อศึกษาผลการเรียนของนักเรียน เพื่อจัดการสอนซ่อมเสริม สอนแก้ตัวและเพื่อนำผลที่ได้ ไปเป็นคะแนนเก็บเพื่อไปรวมกับคะแนนสอบปลายภาคเรียน โดยครูผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผล ตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด ซึ่งรายวิชาบังคับแกนทั้งหมด กลุ่มจะกำหนดให้สอบวันเดียวกันทั่วทุกโรงเรียนในกลุ่ม คือ สอบในวันที่ 22-24 กรกฎาคม 2534 โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มทั้งหมด 13 โรงเรียน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา และอีก 13 โรงเรียน เป็นโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนนำร่องขยายโอกาสทางการศึกษา ภาระหน้าที่ที่กลุ่มโรงเรียนจะต้องปฏิบัติ คือ การดำเนินการในการออกข้อสอบ การดำเนินการในการออกข้อสอบ การดำเนินการในการจัดเตรียมแบบทดสอบ การดำเนินการสอบ และการรายงานผลการสอบ การดำเนินการต่าง ๆ มีลักษณะ ดังนี้

(1) การดำเนินการในการออกข้อสอบ

การออกข้อสอบในแต่ละรายวิชา ให้ฝ่ายวิชาการแต่ละโรงเรียน แจ้งให้ครูในโรงเรียนดำเนินการออกข้อสอบรายวิชาละ 1 ชุด เช่น สุขศึกษา คะแนนสอบปลายภาค 20 คะแนน ออกข้อสอบ 40 ข้อ วิชาคณิตศาสตร์ 40 คะแนน ให้ออกข้อสอบ 60 ข้อ เป็นต้น จากการสังเกต พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก จะใช้วิธีการออกข้อสอบโดย คัดลอกข้อสอบจากคู่มือครู หนังสือข้อทดสอบตามรายจุดประสงค์ ที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำขึ้นมาขายในท้องตลาด วารสารแม็ค วารสารอื่น ๆ ที่มีข้อสอบตรงกับรายวิชาและเนื้อหาที่ตนเองสอน ทั้งงานห้องพักครู

ซึ่งจะมีห้องสมุดในหมวดวิชาของตนเอง และมีครูบางคนเข้าห้องสมุด เพื่อคัดลอกข้อสอบของ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่เห็นว่าสอดคล้องหรือสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ตนสอนมาเป็นข้อสอบกลางภาค โดยมีเหตุผลว่า เป็นข้อสอบที่น่าจะได้มาตรฐานแล้ว และตรงจุดประสงค์ที่สอนทุกอย่าง ถ้าให้ครู ออกเองคงทำเสร็จไม่ทันส่งแน่นอน ส่วนรายวิชาที่สอบภาคปฏิบัติมาใช้แบบทดสอบ แต่ครูจะ ใช้การสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของนักเรียน และตรวจงานที่มอบหมายให้ทำ เช่น รายวิชา พ 021 พ 101 ง 014 เป็นต้น หัวหน้าหมวดวิชา ก็จะเรียกประชุมครูในหมวดที่ได้รับผิดชอบ ออกข้อสอบ และพิมพ์ข้อสอบลงกระดาษไข ส่งผ่านหัวหน้าหมวดก่อนนำส่งเจ้าหน้าที่วัดผลของ โรงเรียน โดยกำหนดส่ง วันที่ 12 กรกฎาคม 2534

(2) การดำเนินการในการจัดเตรียมแบบทดสอบ ได้แก่ การตรวจทาน แก้ไข ข้อผิดพลาดในการพิมพ์ข้อสอบ ก่อนส่งโรงเย็บ เย็บเล่ม ลงหมายเลข บรรจุของข้อสอบ โรงเรียนจะออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบประเมินผลกลางภาคเรีย แบบ ทดสอบที่ครูใช้ทั้งแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบปรนัย ถูก-ผิด แบบอัตนัย ที่ให้นักเรียน อธิบายความหมายของคำที่กำหนดมาให้ เป็นต้น จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ สนใจปฏิบัติตามคำสั่ง เริ่มจากการส่งไขข้อสอบไม่ตรงกำหนดวันที่นัดหมายให้ส่ง ส่วนมากจะส่ง ก่อนวันสอบ เพียง 1-2 วัน ซึ่งทำให้กรรมการระเบียบปฏิบัติหน้าที่ใหม่ทัน ต้องกลายเป็น หน้าที่ของเจ้าหน้าที่วิชาการที่ต้องเย็บ นับ ลงหมายเลข และจัดข้อสอบเข้าของ และต้องมา ทานน้ำที่ใน วันเสาร์-อาทิตย์ ข้อสอบที่จะใช้สอบก็มีจำนวนมาก แต่ละรายวิชาจะใช้สอบ ประมาณ 5-6 ห้อง ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาไม่มาทานน้ำที่ ในวันหยุด ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าว มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์จากวิทยาลัยครูเลย มวลีกับประสบการณ์ได้ เข้ามามีส่วนช่วยในการเย็บ นับ บรรจุของข้อสอบ แต่ไม่ทราบว่าข้อสอบที่โรงเย็บออกมานั้นมีอะไรบ้างที่ผิด หรือต้อง แก้ไขที่ส่วนใด ถ้าเป็นครูผู้สอนในรายวิชา จะทำให้การดำเนินการแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้ทันเวลาก่อนที่จะนำไปใช้ประเมินผลนักเรียน แต่ครูโดยส่วนมากจะถือว่าเป็นหน้าที่ของฝ่าย วิชาการ

(3) การดำเนินการสอบ การดำเนินการสอบเก็บคะแนนกลางภาค จะจัดทำ อย่างเป็นทางการ ไม่มีการเรียนการสอน โดยใช้เวลาสอบรวม 3 วัน ครูผู้สอนที่ได้รับคำสั่ง แต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมห้องสอบใด ก็จะทำงานตามคำสั่งนั้นห้องละ 2 คน ถ้าห้องใดมีจำนวน นักเรียนน้อย ก็จะมีผู้ควบคุม 1 คน จากการสังเกต พฤติกรรมของผู้ควบคุมห้องสอบ ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ครูมีการดำเนินการสอบไม่ค่อยเป็นระบบเท่าที่ควร ลักษณะที่พบคือนักเรียนจะนั่งสอบตามเลขที่ ในแผนผังที่ครูจัดไว้ เรียงตามลำดับ ผู้ควบคุมห้องสอบ 2 คน จะทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากคนหนึ่งจะเดินไปคุยกับผู้คุมที่อยู่ห้องติดกัน อีกคนก็ดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง บางทีกินอาหารมารับประทาน หลังจากแจกข้อสอบให้นักเรียนทำแล้ว บางกลุ่มก็ไปนั่ง หรือยืนรวมกลุ่มคุยกันไปหัวเราะไปเสียงดังเป็นที่น่ารำคาญ สำหรับเด็ก แต่นักเรียนก็ไม่กล้าพูดอะไร นั่งทำข้อสอบไป บางคนแอบส่งข้อสอบให้กันครูก็ไม่รู้ว่ามีนักเรียนทุจริต ครูบางคนไม่คุยกับเพื่อน แต่นำเอางานอื่นขึ้นไปทำในขณะที่คุมสอบ เช่น นำสมุดครบ. 3 ต ไปลงคะแนนให้นักเรียนบ้าง เช็กเวลาเรียนบ้าง เตรียมส่งเพื่อฝ่ายวิชาการตรวจสอบบ้าง บางวิชาผลการสอบปลายภาคเรียน ออกมานักเรียนอ่อนได้คะแนนเกือบเท่าคนเก่ง ซึ่งครูผู้สอนเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า " บกตินักเรียน ที่ได้คะแนนดังกล่าวไม่ค่อยสนใจขณะที่สอน งานไม่เคยส่งแบบฝึกหัดไม่ทำ แต่ผลการสอบออกมาได้เกือบเต็มเป็นไปไม่ได้ ครูจึงเรียกนักเรียนมาสอบถาม นักเรียนยอมรับว่าลอกเพื่อนจริง " ครูผู้สอนจึงได้ให้นักเรียนสอบใหม่ โดยให้ข้อสอบเก่า ซึ่งคะแนนที่ออกมานักเรียนสอบได้เพียงครึ่งหนึ่ง เป็นต้น จากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัว เพื่อเข้าสอบประเมินผลระหว่างภาค นักเรียนไม่ค่อยสนใจอ่านหนังสือสอบ เพราะคิดว่าเป็นการสอบกลางภาคไม่สำคัญอะไรมากนัก และเป็นเนื้อหาที่เพิ่งเรียนจบไปใหม่ คิดว่าจำได้ ช่วงพักกลางวัน นักเรียนก็จะไม่ค่อยอ่านหนังสือ หรือทบทวนความรู้กัน ส่วนมากจะวิ่งเล่น และไปซ้อมกีฬา ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล คนที่เรียนเก่งจริงจึงจะไปนั่งอ่านหนังสือในห้องสมุด บางคนก็ไปนั่งคุยกัน เล่นกันในห้องสอบ เพราะใช้ห้องเรียนเต็มเป็นห้องสอบนักเรียนจะเกิดความเคยชิน เหมือนช่วงที่เรียนตอนพักกลางวันก็จะมาทานข้าวที่ห้องเรียน

พฤติกรรมของครูหลังจากสอบเก็บคะแนนกลางภาคเสร็จ ตามหลักการครูผู้สอนจะต้องแจ้งการสอบให้นักเรียนทราบ ว่า ตกจุดประสงค์บ้าง จะได้สอนซ่อมเสริม และให้สอบแก้ตัวปรับแก้คะแนน ให้นักเรียนได้คะแนนรวม ไม่เกินครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม จากการสังเกตพบว่า ครูบางส่วนไม่แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบ เพราะยังไม่ตรวจ และลงคะแนนให้นักเรียน ครูทุกรายวิชาที่แจ้งผลให้นักเรียนทราบแล้ว จะนำข้อสอบเก่าที่ใช้สอบกลางภาคมาให้นักเรียนทำ บางรายวิชาที่ทำเฉพาะจุดประสงค์ใด ที่นักเรียนสอบไม่ผ่านแล้วปรับแก้คะแนนให้นักเรียนได้ครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ส่วนรายวิชาที่ยังไม่แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบ หลัง

จากตรวจกระดาษคำตอบและลงคะแนนให้นักเรียนแล้ว จะไม่มีการสอบแก้ตัวให้นักเรียน เนื่องจากถึงเวลาสอบปลายภาคแล้ว เลยปรับแก้ให้นักเรียนได้ครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกคน แต่ก็มีบางรายวิชา เช่น อ 011 เมื่อนักเรียนคนใดไม่มาขอสอบแก้ตัวก็ไม่ปรับคะแนนให้ จากผลการสอบ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สอบได้คะแนนถึงเกณฑ์เกือบ ทุกคนทุกรายวิชา ยกเว้น ส 101 ไม่ผ่านเกณฑ์อยู่ 12 คน วิชา ค 101 จำนวน 1 คน วิชา อ 011 จำนวน 4 คน วิชา ง 014 จำนวน 3 คน วิชา ท 101 จำนวน 2 คน วิชา ส 071 จำนวน 6 คน

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์วิธีการ ในประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 5 วิธีการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ครูใช้ในการประเมินผลการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลานคู่วิทยา

วิธีการประเมินตามจุดประสงค์ที่ครูใช้	ร้อยละ	อันดับ
1. การใช้แบบทดสอบ	67.26	1
2. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน	63.47	2
3. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน	59.92	3
4. การพูดคุยกับนักเรียน	54	4
5. การตรวจผลงานที่มอบหมาย	50.07	5
6. การตรวจแบบฝึกหัด	43.18	6
7. การตรวจสมุดจดงานของนักเรียน	41.24	7
8. การรู้จักนักเรียน	21.23	8
9. การแสดงบทบาทสมมติ	15.91	9
10. การคาดคะเนว่านักเรียนทำได้	8.86	10

จากตารางที่ 5 พบว่า ในการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โรงเรียนลานคู่วิทยา ใช้วิธีการใช้แบบทดสอบมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน การสังเกตการตอบคำถามของนักเรียน การพูดคุยกับนักเรียนและการตรวจผลงานที่มอบหมาย

เมื่อจำแนกวิธีการประเมินผลการเรียนตลอดภาคเรียนตามรายวิชา ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 6 วิธีการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้
จำแนกตามรายวิชาบังคับแก่น

วิธีการประเมิน	ท 101		ว 101		ส 101		ค 101		พ 101		ศ 101	
	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ
1. การใช้แบบทดสอบ	72.73	4	61.90	7	100	1	89.47	1	-	-	42.11	7
2. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน	90.91	1	100	1	100	1	63.16	6	8.31	4	-	-
3. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน	54.55	6	100	1	31.25	6	84.12	2	91.67	1	84.21	1
4. การพูดคุยกับนักเรียน	9.09	9	85.21	3	25	7	-	-	-	-	-	-
5. การตรวจผลงานที่มอบหมาย	-	-	42.21	8	14.29	8	-	-	-	-	47.35	5
6. การตรวจแบบฝึกหัด	27.27	8	-	-	-	-	-	-	-	-	16.67	3
7. การตรวจสมุดจดงานของนักเรียน	72.73	5	23.81	9	37.5	5	68.45	5	-	-	84.21	1
8. การรู้จักนักเรียน	90.91	1	71.43	5	50	4	78.25	3	-	-	78.95	3
8. การแสดงบทบาทสมมติ	45.45	7	71.43	5	-	-	15.79	7	25	2	78.95	3
10. การคาดคะเนว่านักเรียนทำได้	89.45	3	85.71	3	100	1	78.95	3	-	-	47.37	6

จากตารางที่ 6 พบว่า รายวิชาบังคับแก่นใช้วิธีการในการประเมินผล คือ ท 101 ภาษาไทย ใช้วิธีการสังเกตการตอบคำถามของนักเรียน การตรวจแบบฝึกหัด และพูดคุยกับนักเรียน ว 101 วิทยาศาสตร์ ใช้วิธีการสังเกตการตอบคำถาม สังเกตการปฏิบัติงาน การคาดคะเนนักเรียนและการพูดคุยกับนักเรียน ส 101 ประเทศของเรา ใช้วิธีการโดยใช้แบบทดสอบ สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน การพูดคุยกับนักเรียน ค 101 ใช้วิธีการใช้แบบทดสอบ สังเกตการปฏิบัติ การตรวจแบบฝึกหัด การพูดคุยกับนักเรียน พ 101 ใช้วิธีการใช้แบบทดสอบ สังเกตการปฏิบัติงาน ของนักเรียน และตรวจสมุดจดงาน ศ 101 ใช้วิธีตรวจผลงานที่มอบหมาย แบบฝึกหัด ตรวจสมุดจดงาน

ตารางที่ 7 วิธีการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้
จำแนกตามรายวิชาบังคับเลือก

วิธีการประเมิน	รพีสาขา		ส 018		ส 071		พ 011		ง 011		ง 014		พ 021	
	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ
1. การใช้แบบทดสอบ	45	7	77.78	1	86.67	1	85.71	3	41.18	3	50	2		
2. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน	100	1	100	1	66.67	2	64.29	4	64.71	1	50	2		
3. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน	45	7	55.56	8	13.33	5	57.14	6	52.94	2	70	1		
4. การพูดคุยกับนักเรียน	75	4	66.67	7	-	-	21.43	10	11.76	6	50	2		
5. การตรวจผลงานที่มอบหมาย	90	3	22.22	9	-	-	64.29	4	-	-	40	5		
6. การตรวจแบบฝึกหัด	15	9	22.22	9	-	-	57.14	6	5.88	6	30	6		
7. การตรวจสมุดจดงานของนักเรียน	50	6	77.78	2	-	-	95.71	1	35.29	4	-	-		
8. การรู้จักนักเรียน	75	4	77.78	2	30	3	42.86	8	-	-	20	7		
9. การแสดงบทบาทสมมติ	35	10	77.78	2	20	4	28.57	9	-	-	-	-		
10. การคาดคะเนว่านักเรียนทำได้	100	1	100	1	20	4	71.43	3	5.88	7	-	-		

จากตารางที่ 7 พบว่า รายวิชาบังคับเลือก ครูใช้วิธีการประเมินผลการเรียน ดังนี้ คือ ส 018 (พระพุทธศาสนา) ใช้วิธีการสังเกตการตอบคำถาม การพูดคุยกับนักเรียน และการรู้จักนักเรียน ส 071 (ท้องถิ่นของเรา) ใช้วิธีการสังเกตการตอบคำถาม การพูดคุยกับนักเรียนและการใช้แบบทดสอบ การตรวจผลงาน การตรวจแบบฝึกหัด การตรวจสมุดจดงาน พ 011 (สุขศึกษา) ใช้วิธีการทดสอบ การสังเกตการตอบคำถามของนักเรียน ง 011 (งานบ้าน) ใช้วิธีการทดสอบ การตรวจงานที่มอบหมายและการพูดคุยกับนักเรียน ง 014 (งานเกษตร) ใช้วิธีการสังเกตการตอบคำถาม การปฏิบัติงานของนักเรียน และการใช้แบบทดสอบ พ 021 ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน การทดสอบ การสังเกตการตอบคำถามและการคาดคะเนว่านักเรียนทำได้

ตารางที่ 8 วิธีการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้
จำแนกตามรายวิชาเลือกเสรี

วิธีประเมิน รหัสวิชา	ค 031		ว 011		อ 011	
	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ
1. การวัดแบบทดสอบ	100	1	25	6	37.5	2
2. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน	100	1	75	3	31.25	5
3. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน	80	4	100	1	31.25	5
4. การพูดคุยกับนักเรียน	-	-	-	-	12.5	8
5. การตรวจผลงานที่มอบหมาย	30	8	50	4	12.5	8
6. การตรวจแบบฝึกหัด	50	6	-	-	6.25	10
7. การตรวจสมุดจดงานของนักเรียน	50	6	-	-	56.25	1
8. การรู้จักนักเรียน	100	1	50	4	37.5	2
9. การแสดงบทบาทสมมติ	-	-	-	-	37.5	2
10. การคาดคะเนว่านักเรียนทำได้	70	5	100	1	25	7

จากตารางที่ 8 พบว่า านวิชาเลือกเสรี ค 031 เสริมทักษะคณิตศาสตร์ ครูประเมินผลโดยวิธีการวัดแบบทดสอบ การสังเกตการตอบคำถาม การตรวจแบบฝึกหัดของนักเรียน และสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน ว 011 ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์ ครูใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน การพูดคุยกับนักเรียน การสังเกตการตอบคำถาม อ 011 ภาษาอังกฤษ ครูใช้ทุกวิธีการในการประเมินผล และวิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การตรวจสมุดจดงาน การวัดแบบทดสอบ การรู้จักนักเรียน และการแสดงบทบาทสมมติ

1.3 การประเมินผลการเรียนด้านจิตพิสัย

นอกจากการประเมินผลดังกล่าวมาแล้ว ครูจะต้องประเมินผลด้านจิตพิสัยอีก เช่น ประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้าน ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ มารยาท การแต่งกาย ลักษณะนิสัย การเข้า-ออกห้องเรียนตรงเวลา การมาเรียนโดยสม่ำเสมอ คะแนนในส่วนนี้ ครูจะจุดประสงค์ที่สอดคล้องกับรายวิชาเป็นหลัก ในการคัดเลือกจุดประเมินที่จะนำมาประเมิน พฤติกรรมของนักเรียน โดยสังเกต และเก็บข้อมูลไปเรื่อย ๆ แต่ไม่มีการลงคะแนน เมื่อสิ้นภาคเรียนครูจะชี้วิธีหนึ่งนี้ถือว่า นักเรียนแต่ละคนควรจะได้คะแนนเท่าใด จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ผลจากการสังเกตและศึกษาเอกสาร สมุด รบ. 3 ต พบว่า ครูได้ให้คะแนนในส่วนนี้ กับนักเรียนทุกคนค่อนข้างสูง คือ นักเรียน ชั้น ม. 1/2 มี 39 คน ได้คะแนนจิตพิสัย 10 คะแนน อยู่ประมาณ 36 คน อีก 3 ที่เหลือได้ 4 หรือ 6 คะแนน โดยครูได้ให้เหตุผลว่าเป็นคะแนนที่ช่วยเหลือนักเรียน ให้นำนักเรียนสอบตก เพราะจะได้ไม่ต้องสอนซ่อมเสริม หรือสอบแก้ตัวอีก

2. การประเมินผลปลายภาคเรียน

การประเมินผลปลายภาคเรียน เป็นการวัดเพื่อตรวจสอบผลการเรียน โดยวัดไว้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่สำคัญตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดเป็นการประเมินผล เพื่อสรุปผลรวมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำผลที่ได้ไปรวมกับคะแนนระหว่างภาคและปรับเป็นระดับคะแนน เพื่อแจ้งผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ ลักษณะที่พบมีลักษณะดังนี้

(1) การดำเนินการในการออกข้อสอบ กลุ่มโรงเรียนจะกำหนดวันให้ฝ่ายวิชาการนำข้อสอบที่ครูประจำวิชาทุกระดับชั้นตั้งแต่ ชั้น ม.1 ถึง ชั้น ม.3 ทั้งหมด 7 รายวิชา คือ ค 101, ส 101, ท 101, ศ 101, อ 011, ว 101, พ 011 ในระดับชั้น ม.1 จากทุกโรงเรียนในกลุ่ม ดังนั้นแต่ละระดับจะมีข้อสอบแต่ละรายวิชารวม 26 ชุด จากนั้นตัวแทนครูแต่ละโรงเรียน ก็จะไปทำการคัดเลือกข้อสอบโดยใช้โรงเรียนที่เป็นศูนย์กลางของกลุ่ม จากการสังเกตการออกข้อสอบปลายภาค พบว่า พฤติกรรมของครู ไม่ต่างกับการออกข้อสอบกลาง-ภาค และจากการสัมภาษณ์ครูที่เป็นตัวแทนไปคัดเลือกข้อสอบ พบว่า ครูจากโรงเรียนต่าง ๆ ไปไม่ครบจำนวนโรงเรียน จากคำสั่งโรงเรียนจะส่งตัวแทนไปหมวดละ 1-2 คน เพื่อไปคัดเลือกข้อสอบในหมวดวิชาทั้งหมด 3 รายวิชา ใช้เวลาในการคัดเลือกอยู่ 2 วัน เมื่อครูที่

ใบคัดเลือกเข้ารายจ่ายตัว และร่วมรับฟังการปฐมนิเทศเสร็จ ก็แยกย้ายกันคัดเลือกตามห้องต่าง ๆ โดยแบ่งกันตามระดับชั้น ม.1 ก็จะมีครูที่เคยสอน ม.1 คัดเลือก ซึ่งจะมีครูมากกว่ากลุ่มอื่น เพราะโรงเรียนประถมศึกษามีเฉพาะ ม.1 ส่วนครู ม.2, ม.3 มีน้อยคนที่ใบคัดเลือก ครูจะอ้างเหตุผลว่า ไม่เคยสอน ดังนั้นจึงมีผู้คัดเลือกเพียงระดับละ 2-3 คน

(2) การดำเนินการในการจัดเตรียมแบบทดสอบ ได้แก่ การพิมพ์ การเย็บเล่ม การลงหมายเลขข้อสอบ การบรรจุของ หน้าที่ตั้งกล่าว ฝ่ายวิชาการของแต่ละโรงเรียนจะแบ่งงานกันตามความถนัด เช่น ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนใดถนัดสอนวิชาภาษาไทยก็จะรับผิดชอบวิชาภาษาไทย ใบตรวจทานและนำส่งโรงพิมพ์ เมื่อโรงพิมพ์จัดทำเรียบร้อยรถโรงพิมพ์ก็จะนัดวันส่งข้อสอบไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ก่อนวันสอบ 1 วัน โดยจ่ายเงินบำรุงการศึกษาของแต่ละโรงเรียนเป็นค่าใช้จ่าย จำนวนข้อสอบจะส่งตามจำนวนนักเรียน โดยคิดราคาฉบับละ 3 บาท แต่ละภาคเรียนโรงเรียนลานคูญ จะต้องจ่ายค่าข้อสอบประมาณ 10,000 บาท เฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงของครูที่ไปคัดเลือกข้อสอบประมาณ 3,000 - 4,000 บาท ส่วนรายวิชาใดที่ไม่ได้ใช้ข้อสอบกลุ่ม ครูผู้สอนก็จะออกเองโดยผ่านการตรวจสอบจากหัวหน้าหมวด ซึ่งพบข้อสังเกต จากการส่งงานผ่านหัวหน้าหมวด คือ การส่งงานผ่านหัวหน้าหมวดจะไม่ค่อยตรวจสอบข้อสอบ ที่ครูออกมาว่าตรงจุดประสงค์หรือไม่ ข้อสอบที่ออกมาถูกหลักการของออกข้อสอบ เพียงใด จำนวนข้อครบหรือไม่ เพราะเป็นช่วงที่โรงเรียนได้รับมอบหมายจากกรมสามัญศึกษา และหน่วยสันติภาพอเมริกา ให้โรงเรียนเป็นสถานที่ ผูกอบรมอาสาสมัครอเมริกันรุ่นใหม่ จำนวน 37 คน พร้อมพี่เลี้ยงชาวไทยและพี่เลี้ยงชาวอเมริกัน 37 คน ระหว่าง วันที่ 29 กันยายน 2534 ถึง วันที่ 24 ตุลาคม 2534 ดังนั้นการดำเนินการต่าง ๆ จึงไปเน้นที่งานต้อนรับแขกที่มาเยือน เป็นการจัดเตรียมสถานที่ให้พร้อม โดยที่ผู้บริหารถือว่าเป็นนโยบายระดับประเทศ จึงประกาศให้ครูประชุมเกือบทุกวัน เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูในหมวดวิชาภาษาอังกฤษทุกคน จะต้องเตรียมการ เพราะถือว่าเป็นผู้ที่สามารถพูดคุยกับแขกที่มา ได้ดีกว่าครูในหมวดวิชาอื่น ขณะเดียวกันกลุ่มโรงเรียนก็มีโครงการ อบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครู โดยใช้สื่อระจังชาน 2 และต้องนำกลับมาขยายผลให้ครูในโรงเรียนเดียวกันทราบและนำไปปฏิบัติ โรงเรียนจึงส่งหัวหน้าหมวด หัวหน้าฝ่ายไปอบรมตามโครงการของกลุ่มโรงเรียน และกลับมาวางแผน เพื่ออบรมครูในโรงเรียนพร้อมกัน และได้ร่วมกับโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจัดอบรมครูพร้อมกัน 2 โรงเรียน โดยใช้วิทยากรจากหัวหน้าหมวดที่ไปอบรมมาแล้วเป็นหลัก อบรมเสร็จสิ้นวันที่ 24 กันยายน 2534

และ 25 กันยายน 2534 ครูก็มาโรงเรียนเพื่อเตรียมข้อสอบที่จะใช้สอบ ใน วันที่ 26-27, 30 กันยายน และ 1 ตุลาคม เมื่อการสอบเสร็จสิ้นครูทุกคนจะไม่มีโอกาสได้ตรวจข้อสอบ เนื่องจากวันที่ 2 ตุลาคม 2534 ทางโรงเรียนประชุมนัดหมายจัดงานต้อนรับอาสาสมัคร - ชาวอเมริกา โดยมีท่านนายอำเภอ เป็นประธานคณะกรรมการจัดงาน แยกผู้มีเกียรติในจังหวัด ในอำเภอประชุม ในตำบลลานทุ่ง และจากหน่วยต่าง ๆ ทุกหน่วยงานมาร่วมต้อนรับมากมาย ดังนั้นการเตรียมการทุกอย่าง จึงไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องมากนัก

(3) การดำเนินการสอบ การสอบปลายภาคเรียนมีกำหนด 4 วัน โดยใช้ครูในโรงเรียน ทำหน้าที่คล้ายกับการประเมินผลกลางภาค พบว่า ช่วงที่นักเรียนสอบ ครูในหมวดวิชาภาษาอังกฤษทุกคน ไม่ได้ทำหน้าที่คุมห้องสอบ เพราะต้องไปเตรียมงานต้อนรับ โดยจะมีครูพี่เลี้ยงอาสาสมัครอเมริกา มาประชุมกัน เพื่อเตรียมสถานที่ในการฝึกอบรม จึงเป็นหน้าที่ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ ทำหน้าที่คุมห้องสอบแทน พฤติกรรมการควบคุมห้องสอบของครูยังคงเหมือนกับ การประเมินผลกลางภาคเรียน เพราะไม่มีครูคนใดมีความคิด ในกรณีที่ยปล่อยให้ นักเรียนแอบลอกข้อสอบกัน การนิเทศและติดตามผลยังไม่จริงจังเช่นเดิม เมื่อเลิกสอบในแต่ละวันครูที่ทำหน้าที่ควบคุมห้องสอบก็จะรีบกลับบ้าน

(4) การรายงานผลการสอบปลายภาคเรียน นอกจากจะต้องแจ้งผลการสอบให้ผู้เรียนทราบแล้ว จะต้องรายงานผลให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ เป็นระดับผลการเรียน โดยทางโรงเรียน จะให้ครูที่ปรึกษาเป็นคนสรุปผลการเรียนของนักเรียน ในที่ปรึกษา แล้วแจ้งในสมุดร. 4 ต (สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน) ให้ผู้ปกครองทราบ นอกจากนี้จะต้องรายงานผลการสอบปลายภาคไปยังกลุ่มโรงเรียน โดยส่งกระดาษคำตอบ และคะแนนที่นักเรียนสอบได้ ในการสอบปลายภาคทุกรายวิชา ที่ใช้ข้อสอบกลุ่มไปยังโรงเรียน ที่เป็นศูนย์กลางของกลุ่ม ๆ แล้วกลุ่ม ก็จะนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละรายวิชา แต่ละโรงเรียน รวมทั้งกลุ่มเปรียบเทียบกับผลการสอบออกมา เสนอยังโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มๆ แต่พบว่า โรงเรียนต่าง ๆ ไม่ค่อยให้ความสำคัญเมื่อส่งผลไปยังกลุ่มล่าช้า จึงทำให้การวิเคราะห์ยังไม่เสร็จสิ้นจนสิ้นภาคเรียนที่ 2 ยังไม่มีผลการวิเคราะห์ที่ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อทราบ ผลการสอนของตนเองเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นในกลุ่ม สำหรับโรงเรียนลานทุ่งวิทยา ทำหน้าที่วิเคราะห์ผลการสอบในรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับ ม.1 - ม.3 ผู้วิจัยจึงได้ข้อมูลเฉพาะส่วนนี้มาแสดงผลการวิเคราะห์คะแนนสอบปลายภาค ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ผลการสอบปลายภาคเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ม.1
จากข้อสอบจำนวน 80 ข้อ กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น กลุ่มที่ 2

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1.	รวมทุกโรงเรียน	3,281	47.70	13.47
2.	ประชุมศึกษา	571	51.86	13.12
3.	บ้านห้วยวิทยา	187	50.72	12.10
4.	สีเสียดวิทยา	217	50.51	13.33
5.	ข้าวพางวิทยา	163	48.94	12.77
6.	ชาละวันวิทยา	136	48.31	13.32
7.	สีทศศึกษา	312	48.00	13.34
8.	ภูผาวิทยา	174	47.87	11.42
9.	โนนคำวิทยา	156	45.93	13.16
10.	สวัสดิศึกษา	245	45.68	12.79
11.	ลานคู่วิทยา	183	44.25	13.14
12.	เชิงเขาวิทยา	406	43.16	13.71
13.	กุดกว้างศึกษา	127	40.99	11.87

จากตารางที่ 4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงสุดด้านวิชาภาษาอังกฤษ และได้คะแนนเฉลี่ย 51.86 คิดเป็นร้อยละ 64.85 คือโรงเรียนประชุมศึกษา และลำดับสุดท้ายได้คะแนนเฉลี่ย 40.99 คิดเป็นร้อยละ 51.24 ได้แก่โรงเรียนกุดกว้างศึกษา และเมื่อหาค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งกลุ่มได้ 47.72 คิดเป็นร้อยละ 59.625 สำหรับโรงเรียนลานคู่วิทยาได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ 44.25 คิดเป็น 55.31 % ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่มโรงเรียน แต่ค่าเฉลี่ยดังกล่าว ยังอยู่แ่ก่นกึ่งหนึ่ง หรือ 50 % ของคะแนนเต็ม

หลังจากผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตเสร็จสิ้น จึงได้ให้ครูรายงาน (Self-Report) โดยการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับวิธีการที่ครูประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลปรากฏ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 วิธีการที่ครูประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ
 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534

รายวิชา	จำนวน จุดประสงค์ ที่ต้อง ประเมิน	จุด วิธีประเมิน ประสงค์ ที่ประเมิน			การ ทดสอบ	สังเกต การตอบ คำถาม ของนักเรียน	สังเกต การ ปฏิบัติ งาน ของ นร.	สังเกต คำ แนะนำ นักเรียน ทำได้	การรู้จัก นักเรียน	การแสดง บทบาท สมมติ	การตรวจ งานที่ มอบหมาย	การตรวจ แบบฝึกหัด	การ ตรวจ สมุดจด งาน	การนัด คุยกับ นักเรียน	ประเมิน โดยวิธี อื่น ๆ
		ง่าย	ปาน กลาง	ยาก											
ค 101	19		12	7	19	14	19	19	19	-	19	19	19	19	
ท 101	11		7	4	9	10	11	3	1	2	11	10	7	3	
ส 101	16		12	4	16	16	2	4	3	-	5	12	-	16	
ศ 101	19	1	9	9	7	-	14	-	19	-	16	15	15	18	
ว 101	21		14	7	13	21	21	-	-	-	5	15	15	18	
ว 011	4	1	1	2	1	1	4	-	-	4	-	2	1	4	
พ 101	12		5	7	1	11	-	-	-	2	1	-	1	1	
พ 011	15		9	6	12	1	3								
พ 021	10		8	2	-	2	8	-	-	2	-	-	-	-	
ค 031	10		10		10	10	10	10	10	-	10	10	10	10	
ส 018	20	5	15		7	20	11	13	17	5	8	13	7	20	
ส 071	9		7	2	9	9	3	2	2	2	3	3	2	9	
ง 014	17	2	11	4	13	-	8	-	-	-	-	-	-	-	
ง 011	14	2	10	2	8	10	10	14	9	7	9	6	4	5	
ล 011	16	2	10	4	5	5	2	1	1	9	6	6	4	6	
รวม	213	13	140	60	129	130	129	67	81	25	96	111	72	130	
ร้อยละ	100	6	66	28	60.6	61.3	60.6	31.45	38.03	11.74	45.07	52.11	33.8	61.03	
ลำดับที่					3	1	3	9	7	10	6	5	8	1	

จากตารางที่ 10 พบว่าในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูรายงานว่า ได้ใช้วิธีการประเมินผลการเรียนด้วยตนเองมากที่สุด ซึ่งวิธีการที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ การสังเกตการตอบคำถามของนักเรียน และการพูดคุยกับนักเรียน รองลงมาได้แก่ การทดสอบและการสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ครูได้ใช้วิธีการประเมินผลมากที่สุด คือ การทดสอบและการสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมของครูในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน

การประเมินผลการเรียนในโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งพอสรุป
ปัจจัยและองค์ประกอบสำคัญที่พบ ดังนี้

3.1 ผู้บริหารและระบบการบริหาร

ผู้บริหารและระบบการบริหาร มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของครู ในการ
ประเมินผลการเรียนมาก เพราะภาพพจน์โดยรวมของโรงเรียนจะดูได้จากผลการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน ต้องนำใบเปรียบเทียบกับระดับกลุ่ม ระดับ
จังหวัดและระดับเขตการศึกษา จึงมีผลกระทบต่อผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนค่อนข้างมาก
ดังนั้นจึงทำให้ครูผู้สอนพยายามที่จะช่วยเหลือนักเรียนโดยนำข้อสอบกลุ่มที่ผ่านมาให้ให้นักเรียนทำ
ก่อนสอบประเมินผลปลายภาคเรียน ซึ่งข้อสอบปลายภาคเรียนในปีนี้ ส่วนมากครูจะคัดเอามา
จากข้อสอบเก่าเหล่านี้ จากคู่มือครูและแบบทดสอบของสำนักพิมพ์อื่น นักเรียนส่วนมาก จึง
ทำข้อสอบได้ปานกลางถึงสูง นอกจากนี้การควบคุมห้องสอบยังไม่เป็นปรนัย เพราะครูบางส่วนยัง
ไม่เคร่งครัดในระเบียบการควบคุมห้องสอบ เป็นสาเหตุให้นักเรียนบางคนแอบลอกข้อสอบเพื่อน

นอกจากนี้การไม่เทศและติดตามผลของผู้บริหารก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ
พฤติกรรมของครู เพราะถ้าผู้บริหารหันมาไม่เทศและติดตามผลอย่างจริงจัง ครูก็จะเริ่มตระหนัก
ถึงความสำคัญของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แม้จะมีการตรวจสอบแต่ก็
เป็นเพียงการตรวจสอบหลักฐานหรือร่องรอยในการปฏิบัติงานของครูเท่านั้น

3.2 ผู้ปกครองนักเรียน

เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของผู้ปกครองไม่เอื้ออำนวยต่อการ
ศึกษา ส่วนมากผู้ปกครองจะอยู่ห่างไกลกับโรงเรียน ไม่มีโอกาสและเวลาที่จะเข้าไปดูแล
หรือนิเทศการเรียนของบุตรหลานและการสอนของครู มอบให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน นักเรียน
จึงไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูจึงมีพฤติกรรมประเมินผลดังกล่าวมาแล้ว

3.3 นักเรียน

ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของครูในการเรียนการสอน นักเรียนในโรงเรียนที่ผู้วิจัยเข้าไปศึกษา มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ มาก บางคนไม่พร้อมที่จะเรียน บางคนพ่อแม่ค่อนข้างร่ำรวย ตรงกันข้ามบางคนยากจนมาก ด้านความสามารถก็เช่นกัน คนที่มีความสามารถสูง มักจะมีความสามารถดีไปหมดทุกด้าน ทั้งด้านการเรียน หรือด้านกีฬา ส่วนคนที่ด้อยมักจะต้องเรียนทุกอย่าง เช่น นักเรียนคนใดสอบไม่ผ่านวิชาใดวิชาหนึ่ง ก็มักจะสอบไม่ผ่านในรายวิชาอื่น ๆ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลจึงมีปัญหา เพราะขณะที่อีกคนเอาใจใส่ต่อการเรียนสม่ำเสมอ แต่อีกคนไม่ได้อาใจใส่ใจต่อการเรียนแต่อย่างใด ตรงกันข้ามจะเป็ยงเบนพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจจากเพื่อน โดยชวนเพื่อนคุยขณะที่ครูสอน หรือไม่ก็หลบหน้าไปไม่ยอมพูดคุยกับใคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย